

ЕКОЛОГІЧНО СЕРТИФІКОВАНЕ ВИРОБНИЦТВО У КОНТЕКСТІ РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ

О. В. Чайкін,

Житомирський національний агроекологічний університет
alexander_chaykin@yahoo.com

У процесі динамічного розвитку суспільства відбуваються як кількісні, так і якісні зміни системи потреб та ціннісних орієнтирів сфери соціальних та екологічних інновацій. Досліджено взаємозв'язок між зростанням доходів на душу населення та кількістю екологічно сертифікованих виробництв.

Ключові слова: екологічна сертифікація, сільськогосподарське виробництво, збалансований розвиток.

Стрімкий розвиток світової економіки та євроінтеграційних процесів зумовлюють необхідність формування й імплементації інноваційної системи екологічно сертифікованого виробництва, яка відповідатиме вимогам збалансованого розвитку. Саме екологічно зорієнтована діяльність останнім часом стимулює вітчизняних сільськогосподарських виробників до інтелектуалізації виробничих процесів, доведення їх до міжнародних вимог і стандартів за рахунок інноваційних екологічно сертифікованих продуктів. Попит на «зелені» блага зростає із підвищенням доходів на душу населення. З тим, як суспільство стає багатшим, його члени інтенсифікуватимуть свій попит на більш здорові та екологічні технології виробництва продукції, яку вони споживають. Покупці з вищими доходами не тільки бажають витратити більше на «зелені» продукти, але й створюють тиск на владні органи з приводу удосконалення та регулювання захисту навколишнього природного середовища.

Позитивна динаміка питомої ваги вітчизняних підприємств, що впроваджують інновації у досліджуваний період є стійкою. Зокрема, у період 2011–2015 рр. питома вага підприємств що впровадили інновації збільшилось на 19 %, проте зменшилась інтенсивність використання нових технологічних процесів (на 51 %) та впровадження у виробництво інноваційних видів продукції – на 3 %. Необхідно зазначити, що протягом досліджуваного періоду питома вага інновацій запроваджених у галузі сільського господарства дещо зменшилась (з 18 % у 2011 р. до 14,9 % у 2015), та склала 3,1 % (рис. 1). Аналізуючи отримані дані, можна зробити припущення що таке зменшення є наслідком економічної кризи та нестабільної політичної ситуації в країні, які негативно впливають на динаміку запровадження інноваційної діяльності.

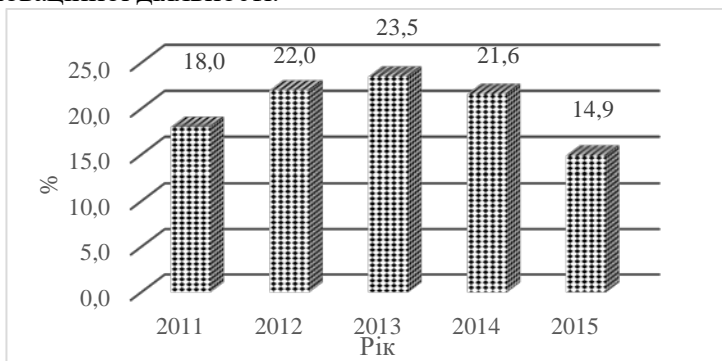

Рис. 1. Питома вага сільськогосподарських інновацій в Україні, %

Передові технології є необхідним джерелом економічного зростання у будь якій галузі. За сучасних умов розвитку суспільства екологічно сертифіковане виробництво можна вважати новітньою технологією, яка здатна задовольнити потреби сучасного споживача, а також поліпшити екологічну ситуацію на засадах

збалансованого розвитку економіки. Взаємозв'язок між зростанням доходів на душу населення та кількістю екологічно сертифікованих виробництв можна репрезентувати застосувавши екологічну криву С. Кузнеця. Дослідження дозволяють стверджувати, що у довгостроковій перспективі тенденція до збільшення екологічно сертифікованих виробництв разом зі збільшенням ВВП на душу населення підтверджується.

Ключовою проблемою, що стримує інтелектуальний інноваційно та екологічно зорієнтований розвиток національної економіки, є дефіцит оборотних коштів та складність залучення іноземних інвестицій. Особливо складним стає цей процес для малих та середніх підприємств, які, з одного боку, і є найбільш інноваційно та екологічно активними на сільськогосподарському ринку, але, з іншого боку, не мають застави необхідної вартості та не характеризуються високим рівнем кредитоспроможності.

Список використаних джерел:

1. Dankevych Ye. M. Ecologically Certified Agricultural Production Management System Development / Ye. M. Dankevych, V. Ye. Dankevych, O. V. Chaikin // *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. – 2016. – Vol. 2. № 4. – 5 – 15 p.

2. Скрипчук П. М. Соціо-еколого-економічні засади природокористування: інновації, інвестиції та механізм реалізації / П. М. Скрипчук, Н. І. Строченко, В. В. Рибак та ін. Монографія. – Рівне: НУВГП, 2014. – 454 с.

3. Gill A. Is Environmental Kuznets Curve Still Relevant? / Abid Rashid Gill¹, Kuperan K. Viswanathan, Sallahuddin Hassan // *International Journal of Energy Economics and Policy*, Vol. 7(1), 2017– p. 156-165. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.econjournals.com